

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького
Освітня програма	20865 Маркетинг
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	075 Маркетинг

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	20865
Назва ОП	Маркетинг
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	075 Маркетинг
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Запша Галина Миколаївна, Рябченко Ігор Сергійович, Ковальчук Світлана Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	07.10.2020 р. – 09.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://lvet.edu.ua/images/step/2020/09/29/Vidomosti_pro_samootsinyuvannya_OP_075_Marketynh.pdf
Програма візиту експертної групи	https://lvet.edu.ua/images/step/2020/10/06/Prohrama_provedennya_akredytatsiyanoi_ekspertyzy_osvitnoyi_prhramy_Marketynh.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОПП «Маркетинг» підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» у ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького відповідає критеріям 1-9 оцінювання її якості, що є обов'язковою умовою для акредитації. Підготовка здобувачів ОС «магістр» за ОП здійснюється відповідно до «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 977 від 11.07.2019 р. Мета ОП корелює з проектом Стратегії розвитку Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького на 2020-2030 роки. Інформація про ОП є у відкритому доступі, а її реалізація базується на засадах студентоцентризму, прозорості та публічності В ОП передбачено форми оцінювання ПРН контрольними заходами, які є чіткими, зрозумілими, доступними та включають процедури оскарження. Сучасний стан та виявлені тенденції освітньої діяльності дозволяють стверджувати про наявність перспектив подальшого розвитку даної ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. ОПП «Маркетинг» має унікальність у порівнянні з аналогічними освітньо-професійними програмами за зазначеною спеціальністю, оскільки вона враховує специфіку маркетингової діяльності на аграрному ринку та передбачає обов'язкове проходження дослідницько-аналітичної практики на сільськогосподарських та переробних підприємствах, організаціях. 2. Встановлено відповідність мети ОПП напрямом реалізації місії і стратегій ЗВО Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. Враховуються пропозиції стейкхолдерів. В проєктній групі заявлено роботодавця та здобувача вищої освіти. 3. Значний досвід підготовки магістрів у сфері маркетингу, збереження традицій та розвиток інноваційних підходів у науково-педагогічній діяльності. 4. ОПП має відповідність ПРН Стандарту вищої освіти для другого (магістерського рівня) за спеціальністю 075 «Маркетинг». ПРН, які визначені ОПП повною мірою забезпечуються її обов'язковими компонентами. 5. Спрямованість наукових досліджень кафедри та здобувачів на розв'язання прикладних проблем маркетингової діяльності суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки, що забезпечує підвищення рівня практичної підготовки. 6. Професійні НПП, з ґрунтовною теоретичною підготовкою, значним практичним досвідом, мотивовані до удосконалення професійної діяльності. 7. Наявна матеріально-технічна база, що створює необхідні передумови для задоволення потреб здобувачів вищої освіти за ОП у сфері освіти, науки та соціального розвитку. 8. Належна робота з професіоналами-практиками, експертами, роботодавцями, органами державного управління та місцевого самоврядування, їх участь в освітньому процесі.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: 1. При формулюванні особливості (унікальності) ОПП не враховано регіональну специфіку, прикордонне розташування ЗВО. 2. З наведеної інформації є незрозумілим, яким саме чином при формуванні ОПП «Маркетинг» враховано досвід зарубіжних ЗВО щодо підготовки фахівців за аналогічними ОПП. 3. Програма підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти містить дисципліни, які, на переконання ЕГ, мали б формувати фахові компетентності здобувачів бакалаврського рівня («Маркетингова політика розподілу», «Товарна інноваційна політика»). 4. Програма дослідницько-аналітичної практики не повною мірою враховує специфіку маркетингової діяльності аграрних підприємств та підприємств переробної промисловості. Рекомендації: 1. Розширити в ОПП дотичність до регіональних потреб підготовки здобувачів вищої освіти. 2. Більш активно залучати роботодавців до формування компетентностей під час розробки, покращення ОПП шляхом організування «круглих столів», диспутів, обговорень, створення Google-form на сайті кафедри тощо. 3. Організувати проведення анонімних опитувань студентів на окремих дисциплінах, які викладаються за ОПП, де студенти зможуть надати об'єктивну оцінку якості викладання, актуальності предмету, запропонувати покращення. 4. Розглянути можливість заміни дисципліни «Маркетингова політика розподілу» дисципліною «Управління ланцюгами поставок» або «Управління каналами розподілу»; «Товарна інноваційна політика» - «Інноваційний маркетинг», що дозволить краще забезпечити досягнення програмних результатів навчання за ОП «Маркетинг». 5. Переглянути програму дослідницько-аналітичної практики стосовно доповнення її переліком підприємств аграрного сектору та переробної промисловості із зазначенням специфіки їх маркетингової діяльності. Також у програмі практики бажано навести приклад оформлення змісту (структури) звіту і перелік додатків до нього. 6. Доцільно більш детально ознайомлювати здобувачів вищої освіти за даною ОПП щодо академічної мобільності для практичної реалізації здобувачами даних можливостей через партнерські угоди. 7. Розширити можливості Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького щодо участі здобувачів даної ОПП в програмах міжнародної академічної мобільності. 8. Продовжити інформатизацію освітнього простору на основі сучасних ІТ технологій, формування цифрових інформаційно-ресурсних систем для методичного забезпечення освітнього процесу. 9. Удосконалити матеріально-технічну інфраструктуру в частині розвитку закладів громадського харчування та облаштування технічних засобів для осіб з особливими потребами. 10. Розглянути можливість впровадження англійських професійно-орієнтованих дисциплін для здобувачів ОПП «магістр», що дозволить розширити цільову аудиторію здобувачів за рахунок іноземних студентів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Згідно проведеної акредитаційної експертизи встановлено, що мета, цілі та завдання ОПП відповідають місії та стратегії ЗВО (https://lvet.edu.ua/images/doc/universytet/normatyvni_dokumenty/strategy_rozvytku_2020-2030_LNUVMBT.pdf). Ці факти, а також унікальність ОПП були підтверджені в результаті проведених співбесід з гарантом ОПП, здобувачами вищої освіти, керівництвом ЗВО та роботодавцями

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Формування цілей і програмних результатів навчання визначається з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, що підтверджено протоколами спільного засідання навчально-методичної комісії за спеціальністю «Маркетинг» та роботодавців (від 11 лютого 2020 р. протокол №1 та ін.). Під час зустрічі зі студентами встановлено, що була врахована їх пропозиція щодо вилучення «вікон» з розкладу, а також задоволено прохання щодо поглибленого вивчення англійської мови шляхом включення до ОП дисципліни «Соціально-економічна англійська лексика». У процесі інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, представників студентського самоврядування Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького та вивчення протоколів засідання кафедри, додатково наданих на вимогу ЕГ, з'ясовано, що в ЗВО здійснюється постійний моніторинг ОПП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

В процесі акредитаційної експертизи встановлено, що цілі ОПП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. В результаті зустрічей з керівництвом ЗВО, гарантом ОП, академічною спільнотою та роботодавцями, було встановлено прагнення до покращення якості ОП. Як зазначено у звіті самооцінювання, а також підтверджено в процесі інтерв'ювання групи забезпечення ОПП, здійснюється постійний аналіз подібних ОП ЗВО України (КНЕУ імені Вадима Гетьмана, НУ «Львівська політехніка», Львівський торговельно-економічний університет). Здійснюється робота щодо формування змісту освітньої програми з урахуванням досвіду розробки освітніх програм в Університеті інформатики і прикладних знань (м. Лодзь, Польща). Разом із цим, є незрозумілим, яким саме чином при формуванні ОПП «Маркетинг» враховано досвід ЗВО щодо підготовки фахівців за аналогічними ОПП. Під час зустрічі з роботодавцями було зазначено, що їхня думка враховується під час розробки, оновлення ОП. На фокус-зустрічі з НПП було зазначено, що враховуючи галузевий та регіональний контекст, зміст освітньої програми доповнено обов'язковою дисципліною «Методологія прикладних досліджень у маркетингу».

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Проаналізована ОП відповідає стандарту вищої освіти для другого (магістерського рівня) за спеціальністю 075 "Маркетинг" та дозволяє досягти програмних результатів навчання, враховуючи компетенції та вимоги Національної рамки кваліфікації. Проект ОП був розміщений на сайті для обговорення. Рецензії-відгуки отримано від асоціації фермерів та приватних землевласників Львівської області, державного підприємства ДГ «Миклашів», а також випускників, працевлаштованих у молочній компанії «КОМО УКРАЇНА» та Західно-Українській регіональній агропромисловій біржі. Пропозиції щодо внесення до програм додаткових освітніх компонентів чи вилучення окремих компонентів з програм відсутні.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. ОПП «Маркетинг» має унікальність у порівнянні з аналогічними освітньо-професійними програмами за зазначеною спеціальністю, оскільки вона враховує специфіку маркетингової діяльності на аграрному ринку та передбачає обов'язкове проходження дослідницько-аналітичної практики на сільськогосподарських та переробних підприємствах, організаціях. 2. Відповідність мети ОПП напрямом реалізації місії і стратегій ЗВО Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького 3. Враховуються пропозиції стейкхолдерів. В проєктній групі заявлено роботодавця та здобувача вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: 1. Є незрозумілим, яким саме чином при формуванні ОПП «Маркетинг» враховано досвід зарубіжних ЗВО щодо підготовки фахівців за аналогічними ОПП. 2. В матриці відповідності ПРН компонентам ОПП не наведено вибіркової дисципліни. 3. Низька залученість роботодавців саме до формування компетентностей. Рекомендації: 1. Під час оновлення ОП врахувати досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, а також додати до матриці відповідності вибіркової дисципліни. 3. Більш активно залучати роботодавців до формування компетентностей під час розробки, покращення ОПП шляхом організування «круглих столів», диспутів, обговорень, створення Google-form на сайті кафедри тощо. 3. Організувати проведення анонімних опитувань студентів на окремих дисциплінах, які викладаються за ОПП, де студенти зможуть надати об'єктивну оцінку якості викладання, актуальності предмету, запропонувати покращення.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на встановлені сильні сторони та позитивні практики, а також рекомендації щодо удосконалення ОПП у контексті Критерію 1, ЕГ вважає, що ОПП «Маркетинг» має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками. Відтак, можна вважати відповідність ОПП Критерію 1 достатньою (з незначними недоліками, які не є суттєвими та не позначаються на її якості).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг освітньо-професійної програми «Маркетинг» (другий рівень вищої освіти) становить 90 кредитів ЄКТС. Цей факт відповідає нормам, встановленим згідно Закону України «Про вищу освіту» (п.5, ст. 5). Обсяг обов'язкових освітніх компонентів, спрямованих на досягнення програмних результатів навчання (компетентностей), становить 62 кредити ЄКТС, а загальний обсяг освітніх компонентів за вибором здобувачів – 28 кредитів ЄКТС, тобто – 31%. Таке співвідношення відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту», згідно якого обсяг дисциплін за вибором здобувачів має становити не менше 25%. Реалізація права вибору здобувачами навчальних дисциплін регламентується Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького (https://vet.edu.ua/images/doc/NormativniDocumentu/Положення_про_порядок_реалізації_здобувачами_вищої_освіти_п_права_на_вільний_вибір_навчальних_дисциплін.pdf). Дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за ОПП «Маркетинг» містяться у «Каталозі вибіркової дисциплін» (https://vet.edu.ua/images/step/2020/07/30/1/Kataloh_vybirkovykh_dystryplin_marketing_mahistr_2019.pdf). Програмою передбачено, що термін навчання становить 1 рік і 4 місяці, що підтверджується графіком навчального процесу.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

В процесі проведення акредитаційної експертизи з'ясовано, що зміст ОПП «Маркетинг» (другий рівень вищої освіти) має логічну структуру, а її освітні компоненти дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Поряд із цим, ЕГ констатує, що кожний заявлений програмний результат здебільшого є охопленим змістом програми, підтвердженням цьому є описи та робочі програми навчальних дисциплін, у яких наведені програмні результати навчання (<https://lvet.edu.ua/index.php/robochi-prohramy-navchalnykh-dystsyplin.html>). Структуризація змісту ОПП здійснюється за двома групами складових: обов'язкові дисципліни, перелік яких деталізовано в самій ОПП, та вибіркові дисципліни, перелік яких наведено у «Каталозі вибіркових дисциплін»

(https://lvet.edu.ua/images/step/2020/07/30/1/Kataloh_vybirkovykh_dystsyplin_marketing_mahistr_2019.pdf).

Освітня програма містить структурно-логічну схему, проте, на думку ЕГ деякі з обов'язкових дисциплін, що викладаються здобувачам магістерського ступеня, є базовими для бакалаврського рівня («Маркетингова політика розподілу», «Товарна інноваційна політика»); деякі потребують уточнення і коригування («Соціальна відповідальність», «Маркетинг відносин», «Інтернет-торгівля») згідно сучасних тенденцій розвитку маркетингу. Поряд із цим ЕГ констатує, що освітні компоненти, включені до освітньої програми, дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Проведений ЕГ аналіз обов'язкових та вибіркових освітніх компонент ОПП, навчального плану, описів і робочих програм навчальних дисциплін, програми дослідницько-аналітичної практики для другого (магістерського) рівня за ОП «Маркетинг» дає підстави зробити висновок, що зміст ОПП відповідає предметній області, визначеної для спеціальності 075 Маркетинг, а також враховує вимоги стосовно знань, умінь/навичок, комунікацій, визначених чинним стандартом для цієї спеціальності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язку, передбаченому законодавством.

Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії визначена та регулюється Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького (https://lvet.edu.ua/images/doc/NormativniDocumentu/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA_%D1%80%D0%B5%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97_%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D0%B0%D0%BC%D0%B8_%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0_%D0%BD%D0%B0_%D0%B2%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B2%D0%B8%D0%B1%D1%96%D1%80_%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%85_%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%86%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D1%96%D0%BD.pdf), у п.4 якого чітко прописані порядок, послідовність та терміни вибору дисциплін здобувачами вищої освіти. Основним інструментом формування індивідуальної освітньої траєкторії за ОПП є вибіркові дисципліни, частка яких фактично складає 31%, тобто 28 кредитів від загального обсягу ОПП, що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Інформацію про зміст вибіркових дисциплін здобувачі отримують з робочих програм навчальних дисциплін. В процесі інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, представників студентського самоврядування Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького та вивчення протоколів засідання кафедри, додатково наданих на вимогу ЕГ, з'ясовано, що здобувачі не лише ознайомлені з процедурою обрання вибіркових дисциплін, але її реально проходили, при цьому, вважають її чіткою та зрозумілою. Зіставлення результатів інтерв'ювання різних респондентів та вивчення індивідуальних навчальних планів здобувачів дозволяє зробити висновок, що ОПП і розроблені процедури в ЗВО дають можливість здобувачам формувати індивідуальну освітню траєкторію. При формуванні індивідуальної освітньої траєкторії здобувачі також можуть обирати керівників практики, тематику курсових робіт та керівників кваліфікаційної магістерської роботи.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В рамках ОПП передбачена практична підготовка здобувачів вищої освіти у вигляді дослідницько-аналітичної практики для другого (магістерського) рівня за ОП «Маркетинг», яка згідно ОПП проходить на другому році навчання – у третьому семестрі, і має обсяг 7 кредитів ЄКТС. Цей вид практичної підготовки передбачає узагальнення і поглиблення набутих здобувачами фахових компетентностей, набуття навичок самостійної

практичної діяльності за фахом. В процесі практики здобувачі мають закріпити теоретичні знання з вивчених дисциплін; набути практичні навички організації та здійснення маркетингової діяльності підприємства на основі аналізу досвіду та недоліків такої діяльності існуючого підприємства; набути навички удосконалення маркетингової діяльності з урахуванням її стану та можливостей підприємства щодо її здійснення; зібрати необхідні дані для виконання кваліфікаційної роботи. Договори, які забезпечують можливість практичної підготовки здобувачів вищої освіти за ОПП Маркетинг є у наявності (були надані під час візиту у ЗВО представнику ЕГ). Здобувачі мають також можливість самостійно обирати базу практики. За результатами спілкування зі студентами та ознайомлення із результатами їх анкетування встановлено, що здобувачі задоволені рівнем компетентностей, які вони формують у процесі практичної підготовки. Проходження практичної підготовки здобувачами вищої освіти за ОПП, її завдання та методичне забезпечення, звіт за результатами практики регламентуються навчальним планом здобувача вищої освіти. ЕГ вважає, що через розмаїття господарської діяльності аграрних та переробних підприємств, на яких можуть проходити практику здобувачі вищої освіти, в програмі практики має бути більш чітко виписані елементи, пов'язані зі специфікою їх маркетингової діяльності. Також бажано навести приклад оформлення змісту (структури) звіту і перелік додатків до нього.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У процесі акредитаційної експертизи з'ясовано, що набуття здобувачами соціальних навичок (Soft Skills), що відповідають задекларованим цілям ОПП здійснюється шляхом опанування здобувачами вищої освіти загальними компетентностями, включеними до ОПП. В процесі експертизи встановлено, що здобувачі вищої освіти за ОПП «Маркетинг» можуть отримати соціальні навички за рахунок використання викладачами таких методів навчання, як: кейсові ситуації, тренінги, мозковий штурм, публічні виступи, презентації, геймстаді тощо. Розвитку у здобувачів навичок Soft Skills активно сприяють і викладачі, які залучають майбутніх магістрів до публічних виступів (апробації) результатів їх наукового дослідження на науково-практичних конференціях, семінарах тощо. Здобувачами вищої освіти та студентського самоврядування в процесі інтерв'ювання зазначалося, що студенти активно долучаються до участі в наукових товариствах, студентському самоврядуванні, що, своєю чергою, також сприяє розвитку у них соціальних навичок. Здобувачі під час зустрічей з експертами навели та продемонстрували конкретні приклади соціальних навичок, здобутих в процесі навчання за ОПП «Маркетинг», у вигляді дискусії та аргументації своїх висловлювань.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійні стандарти за спеціальністю 075 «Маркетинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» в Україні не розроблені.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Вивчення Тимчасового положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького (https://lvet.edu.ua/images/doc/NormativniDocumentu/Nove_Polozennya_2015_final.pdf) дозволяє констатувати той факт, що у ЗВО визначено порядок розподілу обсягу окремих освітніх компонентів ОПП із фактичним навантаженням здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Проведений аналіз навчального плану 2019 р., згідно якого здійснюється в ЗВО підготовка здобувачів за другим рівнем вищої освіти, дозволив ЕГ зробити такі висновки: загальний фонд навчального часу згідно ОПП складає 90 кредитів ЄКТС (2700 годин), з яких обсяг аудиторних занять становить 630 годин (23,3%), обсяг самостійної роботи здобувачів відповідно становить 1710 годин (63,3%) (https://lvet.edu.ua/images/step/2020/08/13/marketing/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD_%D0%B4%D0%BB%D1%8F_%D0%B4%D1%80%D1%83%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D1%8F_%D0%B2%D0%B8%D1%89%D1%97_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8_%D0%B7%D0%B0_%D0%9E%D0%9F_%D0%9C%D0%B0%D1%80%D0%BA%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B3_%D0%B2%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF_2019_%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%83.pdf) Відтак, обсяг компонентів, визначених в ОПП достатньо повно відображає фактичне навантаження здобувачів другого рівня вищої освіти і відповідає рекомендаціями МОН України, а отже забезпечує досягнення цілей і програмних результатів навчання. Освітня складова ОПП забезпечується в основному навчальними дисциплінами, які викладаються впродовж 1-2 року підготовки здобувачів вищої освіти. Загалом забезпечується рівномірний розподіл навантаження за навчальними дисциплінами, обсягом 3-7 кредитів ЄКТС.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ОПП «Маркетинг» не передбачає підготовку здобувачів за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. В цілому ОПП «Маркетинг» та її окремі освітні компоненти у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького відповідають вимогам законодавства та чинного стандарту, відтворюють компетентності та ПРН стосовно загального навчального навантаження для другого рівня вищої освіти. 2. Програмні результати навчання, які визначені ОПП, забезпечуються обов'язковими і вибірковими компонентами ОП, що не суперечить чинному законодавству для даного рівня освіти. 3. Освітні компоненти ОПП «Маркетинг» сформовано у відповідності до предметної області спеціальності 075 Маркетинг. 4. В ОПП «Маркетинг» та Навчальному плані передбачені обов'язкові компоненти практичної підготовки у вигляді дослідницько-аналітичної практики. 5. ЗВО створює всі можливості для забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ОПП «Маркетинг», зокрема, через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі 28 кредитів ЄКТС, що відповідає чинному законодавству. Сучасна інформаційна підтримка освітнього процесу в ЗВО забезпечує здобувачів вищої освіти інформацією про зміст освітніх компонентів ОПП (робочі програми навчальних дисциплін є доступними на сайті Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: 1. Програма підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти містить дисципліни, які, на переконання ЄГ, мали б формувати фахові компетентності здобувачів бакалаврського рівня («Маркетингова політика розподілу», «Товарна інноваційна політика»). 2. Програма дослідницько-аналітичної практики не повною мірою враховує специфіку діяльності аграрних підприємств та підприємств переробної промисловості. Рекомендації: 1. Розглянути можливість заміни дисципліни «Маркетингова політика розподілу» дисципліною «Управління ланцюгами поставок» або «Управління каналами розподілу»; «Товарна інноваційна політика» - «Інноваційний маркетинг», що дозволить краще забезпечити досягнення програмних результатів навчання за ОПП «Маркетинг». 2. Переглянути програму дослідницько-аналітичної практики стосовно доповнення її переліком підприємств аграрного сектору та переробної промисловості із зазначенням специфіки їх маркетингової діяльності. Також у програмі практики бажано навести приклад оформлення змісту (структури) звіту і перелік додатків до нього.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОПП «Маркетинг» в Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.4, 2.6, 2.8. Виявлено певні розбіжності стосовно підкритеріїв 2.2 і 2.5, проте наявні недоліки можуть бути усуненими впродовж року шляхом перегляду блоку обов'язкових дисциплін; формування структурно-логічної схеми у відповідності до логічної взаємопов'язаної системи освітніх компонент, що дозволить покращити програмні РН за ОПП «Маркетинг». Запропоновані пропозиції щодо удосконалення ОПП у контексті Критерію 2 є досяжними і погодженими з гарантом освітньої програми.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Ознайомившись зі звітом самооцінювання, Правилами прийому на навчання до Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, які розміщено на офіційному сайті

закладу вищої освіти (<https://lvet.edu.ua/images/step/2019/12/30/pravylyla%202020%20NEW.pdf>) та за результатами співбесіди зі здобувачами під час акредитаційної експертизи, експертна група дійшла висновку - Правила прийому відповідають Умовам прийому на навчання до ЗВО, затвердженим Міністерством освіти і науки України. Вступ на ОПП здійснюється на підставі диплома бакалавра (спеціаліста або магістра). Вступна кампанія відбувається прозоро, абітурієнти мають рівні права. Правила прийому не містять будь-яких дискримінаційних положень, зокрема. На етапі вступу до відома усіх абітурієнтів доводяться умови вступу та відповідні нормативні документи. Здобувачі та науково-педагогічні працівники закладу, при спілкуванні з представниками експертної групи, підтвердили обізнаність з існуючими в закладі Правилами прийому на навчання.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОП розробляються на основі Умов Прийому на навчання до закладів вищої освіти відповідного року вступу, затверджених Міністерством освіти і науки України. За спеціальністю 075 Маркетинг вступ відбувається на основі конкурсного відбору за результатами фахових вступних випробувань та сертифіката ЄВІ. Програма вступного фахового випробування та програма співбесіди з економічної теорії для здобуття ступеня магістра за спеціальністю на основі базової або повної вищої освіти, здобутої за іншою спеціальністю розміщені на сайті університету (<https://lvet.edu.ua/index.php/abiturientu/prohramy-dlia-vstupu.html>). В програмах міститься перелік тем та підтем, з яких буде формуватися фахове вступне випробування та додаткове вступне випробування, наводяться критерії оцінювання, список рекомендованих джерел для підготовки. Також особам, які отримали диплом магістра або спеціаліста не обов'язково складати ЄВІ (ЗНО з іноземної мови). Вони можуть скласти вступний іспит з іноземної мови, а також фахове вступне випробування в університеті.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюється Положенням про порядок перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін чи інших компонентів навчального плану у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (https://lvet.edu.ua/images/doc/NormativniDocumentu/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA_%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%85%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B7%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%85%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%85_%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%86%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D1%96%D0%BD_%D1%87%D0%B8_%D1%96%D0%BD%D1%88%D0%B8%D1%85_%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2_%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D1%83.pdf). На даній ОП практика застосування вказаних правил відсутня, але на фокус-зустрічі з персоналом допоміжних структурних підрозділів було зазначено, що 5 студентів із спеціальності маркетинг навчалися за програмою подвійних дипломів. Під час експертизи експертна група ознайомила з договорами про співпрацю між ЗВО та іноземними закладами вищої освіти, зокрема Вища школа управління "Edukacja" у Вроцлаві (Польща), Лодзький університет (Польща), Вища школа міжнародних стосунків та суспільної комунікації. Предметом договору є спільні дослідження, лекції і симпозиуми; обмін викладачами і науковими працівниками; обмін випускниками і аспірантами; обмін студентами; обмін науковими публікаціями та інформацією у сферах зацікавлення обох сторін.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті. Здобувачі можуть ознайомитись з даним положенням на офіційному сайті університету в розділі Навчальна робота – Нормативні документи. В результаті зустрічей з фокус групами експертна група засвідчила обізнаність здобувачів та НПП щодо механізму визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Проте за цією ОПП окреслений механізм ще не застосовувався на практиці.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Правила прийому на навчання за ОПП є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному сайті ЗВО 2. Правила прийому враховують особливості самої ОПП. 3. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, а також правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, розміщено на офіційному сайті ЗВО, вони є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: 1. В процесі інтерв'ювання здобувачів виявлено їх недостатньою обізнаність стосовно академічної мобільності Рекомендації: 1. Приділяти більше уваги знайомленню здобувачів вищої освіти щодо академічної мобільності для практичної реалізації їх можливостей через партнерські угоди.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Загалом відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. Такий висновок ґрунтується на достатньому ступені відповідності підкритеріїв 3.1, 3.2, 3.3, 3.4. Існують несуттєві недоліки, які можуть бути усунені під час здійснення освітнього процесу.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Про відповідність форм і методів навчання за ОП «Маркетинг» цілям та ПРН свідчать види робіт та контрольних заходів, що підтверджується змістом ОП, навчальним планом, розкладами занять та передбачено в Тимчасовому положенні про організацію освітнього процесу (https://lvet.edu.ua/images/doc/NormativniDocumentu/Nove_Polozennya_2015_final.pdf). Поглиблене вивчення робочих програм дисциплін ОП (<https://lvet.edu.ua/index.php/robochi-prohramy-navchalnykh-dystsyplin.html>), а також інтерв'ю здобувачів та НПП засвідчують відповідність форм і методів навчання (табл.3) тим, що фактично використовуються в освітньому процесі, а їх адекватне використання за освітніми компонентами дозволяє досягати ПРН. Реалізація принципу студентоцентрованого підходу за ОП «Маркетинг» проявляється в: інформуванні здобувачів вищої освіти про можливості міжнародного обміну, отримання стипендій чи проходження стажування; підтримці студентів у працевлаштуванні; можливості для всебічного фізичного та особистісного розвитку. Здобувачі за ОПП «Маркетинг» мають доступ до електронного розкладу занять (<https://lvet.edu.ua/index.php/studentu/rozvest-2/eknm15.html>). З метою працевлаштування випускників, забезпечення прямих контактів роботодавців зі студентами і випускниками відділом працевлаштування здійснюється ознайомлення студентів старших курсів університету з сучасним ринком праці та вимогами роботодавців до фахівців, проводяться щорічні ярмарки вакансій (<https://lvet.edu.ua/index.php/vipuskniku/pratsevlashtuvannia-2.html>). На сайті університету оприлюднюються пропозиції роботодавців щодо вакансій (<https://lvet.edu.ua/index.php/vipuskniku/vakansii-vid-robotodavtsiv.html>). З метою підвищення якості навчання та своєчасного реагування на запити здобувачів в ЗВО проводяться опитування (<https://lvet.edu.ua/index.php/ndskvnd.html>),

(https://docs.google.com/forms/d/1bTSJwJW9T4vxMpxiibAMxPt8yZPSGun-k_aWe3pdi88/viewform?edit_requested=true). В роботі НМК за спеціальністю «Маркетинг» беруть участь здобувачі вищої освіти, про що свідчать протоколи засідань <https://lvet.edu.ua/index.php/pnmkmarketing.html>. Академічна свобода здобувачів ОП «Маркетинг» забезпечується наданням організаційної та консультативної підтримки з метою реалізації здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії. Згідно Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ЛНУ ВМБ імені С.З.Гжицького ([https://lvet.edu.ua/images/doc/NormativniDocumentu f](https://lvet.edu.ua/images/doc/NormativniDocumentu/f)) здобувачі ВО можуть реалізувати право вільного вибору дисциплін. На сайті університету розміщено каталог вибіркових дисциплін для здобувачів ОС «магістр» за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» (https://lvet.edu.ua/images/step/2020/07/30/1/Kataloh_vybirkovykh_dystsyplin_marketing_mahistr_2020.pdf).

Здобувачі ВО самостійно обирають теми курсових, аналітично-розрахункових, кваліфікаційних та інших видів робіт та завдань, що передбачені навчальним планом та робочими програмами курсів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в іншій подібний спосіб).

Здобувачі вищої освіти належним чином проінформовані про цілі, зміст та ПРН за ОП «Маркетинг». Під час інтерв'ювання здобувачів та НПП встановлено, що інформування щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів здійснюється з використанням сторінки кафедри маркетингу на сайті, а також безпосередньо гарантом та НПП. На сторінці кафедри маркетингу своєчасно розміщуються ОП, навчальні плани, робочі програми дисциплін, зміст практичної підготовки та дипломного проектування. В розрізі кожної робочої програми (наприклад, https://lvet.edu.ua/images/step/2020/07/02/roboshi_programs_op_marketing/2020/%Do%A3%Do%BF%D1%80%Do%Vo%Do%B2%Do%BB%D1%96%Do%BD%Do%BD%D1%8F_%Do%BF%D1%80%Do%BE%D1%94%Do%BA%D1%82%Do%Vo%Do%BC%Do%B8.pdf) наводиться статус дисципліни, обсяг годин, міждисциплінарна інтеграція, вказуються компетентності та програмні результати навчання, розкривається зміст лекційних та практичних занять, самостійної роботи, методи навчання, індивідуальні завдання, критерії оцінювання. Доступність та зрозумілість інформації щодо освітнього процесу за ОП демонструють сторінки кафедри маркетингу (<https://lvet.edu.ua/index.php/pnmkmarketing.html>)т). На вибірковій дисципліні підготовлені анотації, в яких зазначається мета, завдання, короткий зміст дисципліни та форма контролю (https://lvet.edu.ua/images/step/2020/07/30/1/Kataloh_vybirkovykh_dystryplin_marketing_mahistr_2019.pdf). Акредитаційною експертизою встановлено, що в ЗВО ведеться робота щодо запровадження навчальної платформи Moodle. (<http://moodle.lvet.edu.ua/moodle/course/index.php?categoryid=99>), на що вказували здобувачі та НПП в процесі інтерв'ю. 25 червня 2020 р.(протокол №3) Вченою радою ЗВО затверджено Положення, яке регламентує порядок функціонування Віртуального навчального середовища у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького (<https://lvet.edu.ua/images/doc/NormativniDocumentu/>). Водночас, на момент проведення експертизи в освітньому процесі ЗВО не використовується електронна навчальна платформа (Moodle або будь-яка інша) для забезпечення здобувачів необхідними методичними матеріалами. Це підтверджується інтерв'ю з здобувачами та НПП. Рекомендовано активізувати діяльність щодо створення електронної навчальної інфраструктури (платформа Moodle або інша)

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Свідченням поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП є провадження науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрі у межах робочого часу НПП, а також наукових досліджень на госпдоговірних засадах. Наукові дослідження кафедри маркетингу проводяться, виходячи зі сфери наукових інтересів викладачів. За посиланням розміщено перелік основних публікацій НПП кафедри <https://lvet.edu.ua/images/step/2020/07/02/%Do%9D%Do%Vo%D1%83%Do%BA%Do%BE%Do%B2%D1%96%20%Do%BF%D1%83%Do%B1%Do%BB%D1%96%Do%BA%Do%Vo%D1%86%D1%96%D1%97%20%Do%BD%Do%Vo%D1%83%Do%BA%Do%BE%Do%B2%Do%BE-%Do%BF%Do%B5%Do%B4%Do%Vo%Do%B3%Do%BE%Do%B3%D1%96%D1%87%Do%BD%Do%B8%D1%85%20%Do%BF%D1%80%Do%Vo%D1%86%D1%96%Do%B2%Do%BD%Do%B8%Do%BA%D1%96%Do%B2.pdf>, вивчення змісту якого засвідчує відповідність більшості статей профілю дисциплін, що викладаються на кафедрі. НПП кафедри маркетингу є активними учасниками міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій з проблем маркетингової діяльності підприємств. В процесі реалізації ОП поєднується навчання та наукові дослідження здобувачів, що підтверджується наявністю публікацій у здобувачів вищої освіти, їх участю в міжнародних, всеукраїнських та університетських науково-практичних конференціях, в конкурсах студентських наукових робіт, олімпіадах, та науковому гуртку <https://lvet.edu.ua/images/step/2020/07/02/%Do%A1%D1%82%D1%83%Do%B4%Do%B5%Do%BD%D1%82%D1%81%D1%8C%Do%BA%Do%B8%Do%B9%20%Do%BD%Do%Vo%D1%83%Do%BA%Do%BE%Do%B2%Do%B8%Do%B9%20%Do%B3%D1%83%D1%80%D1%82%Do%BE%Do%BA.pdf>. В процесі проведення фокус-групи гарант та НПП демонстрували здобутки студентів в наукових конкурсах та олімпіадах всеукраїнського рівня.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Вивчення змісту та процедур затвердження робочих програм навчальних дисциплін вказує на їх систематичне оновлення з урахуванням сучасних досягнень теорії та практики у відповідних сферах знань. Робочі програми відображають актуальний зміст навчальної дисципліни, послідовність та організаційно-методичні форми її вивчення, обсяг часу на різні види навчальної роботи, засоби і форми поточного та підсумкового контролю. Робочі програми затверджуються щорічно до початку навчального року та оприлюднюються на сторінці кафедри (<https://lvet.edu.ua/index.php/robochi-prohramy-navchalnykh-dystryplin.html>). Ознайомлення зі змістом навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів, що здійснювалося під час виїзної експертизи безпосередньо в ЗВО засвідчує регулярність перегляду та оновлення змісту освітніх компонентів ОП. Це також підтвердили НПП, які під час відео-зустрічі продемонстрували приклади впровадження в освітній процес сучасних здобутків у сфері теорії та методології маркетингу. Поглиблене вивчення робочих програм дисциплін в порівнянні за 2019 та 2020 роки переконує у здійсненні оновлення контенту навчальних дисциплін з урахуванням новітніх концептуальних та методичних розробок у галузі маркетингу.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Розвиток міжнародних зв'язків передбачений Статутом ЗВО (<https://lvet.edu.ua/images/doc/templates/Universitet/NormativniDocument/statut2017.pdf>). В проєкті Стратегії розвитку Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького на 2020-2030 роки (https://lvet.edu.ua/images/doc/universitytet/normativni_dokumenty/strategy_rozvytku_2020-2030_LNUVMBT.pdf) серед стратегічних напрямків задекларована ціль щодо формування іміджу ЗВО як міжнародного освітнього та дослідницького центру. Станом на період проведення акредитаційної експертизи підписано 23 угоди про співробітництво в освітній та науковій сферах між ЗВО і закордонними партнерами, серед яких: Люблінський природничий університет, Вроцлавський природничий університет, Варшавський SGGW, Жешівський університет, Університет інформатики та прикладних знань м. Лодзь, Краківський сільськогосподарський університет, Вармінсько-Мазурський університет в Ольштині (Республіка Польща), Латвійський аграрний університет (Латвія), Університет Св. Іштвана (Угорщина), Віденський університет (Австрія), Університет ветеринарної медицини та фармакології (Словацька республіка), Університет Пордюю (США), Аграрна школа Жене, Федерація обміну між Францією та Україною (Франція). В університеті функціонує міжнародний відділ, керівник якого під час інтерв'ю окреслив основні результати міжнародної співпраці в частині участі у програмах двостороннього і багатостороннього міждержавного обміну студентами, аспірантами, НПП, забезпечення можливості навчання, стажування, обміну студентами, аспірантами та викладачами за кордоном у рамках програм UNESCO, DAAD, Erasmus +, Фонду Фулбрайта тощо. Можливості щодо міжнародної академічної мобільності регламентовані Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність, що представлено на сторінці [mobilnostihhttps://lvet.edu.ua/index.php/mizhnarodna-diialnist/polozhennia.html](https://lvet.edu.ua/index.php/mizhnarodna-diialnist/polozhennia.html). Основними формами інтернаціоналізації діяльності НПП кафедри маркетингу є співробітництво з зарубіжними ЗВО щодо міжнародного стажування, академічна мобільність викладачів, участь у міжнародних конференціях, симпозіумах, публікації результатів наукових досліджень у провідних зарубіжних виданнях, участь в міжнародних проєктах. В процесі акредитаційної експертизи підтверджено закордонне стажування та участь у міжнародних обмінних програмах (проєкт Erasmus+) НПП кафедри маркетингу (Войтович Н. В., Сендецька С. В., Бабич Л. В., Дорош-Кізім М. М.). Вивчення контингенту здобувачів вказує на відсутність в поточний період на ОП іноземних громадян. Рекомендовано впровадження англійськомовних професійно-орієнтованих дисциплін для здобувачів ОС «магістр», що дозволить розширити цільову аудиторію здобувачів за рахунок іноземних студентів.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Наявність сприятливих передумов для інтернаціоналізації освітньої та наукової діяльності ЗВО. Активна участь НПП кафедри маркетингу в різноманітних формах міжнародної співпраці. 2. Використання форм і методів навчання, які повною мірою забезпечують досягнення програмних результатів навчання з спеціальності. Завпровадження в освітній процес інтерактивних методів навчання (кейс-метод, ділові ігри, бізнес-симуляції, тренінги, мультимедійні презентації та інші).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: На момент проведення експертизи в освітньому процесі ЗВО не використовується електронна навчальна платформа (Moodle або будь-яка інша) для забезпечення здобувачів необхідними методичними матеріалами в умовах дистанційного навчання. Рекомендації: Рекомендовано активізувати діяльність щодо впровадження електронної навчальної платформи (Moodle або іншої) для розміщення методичних матеріалів за освітніми компонентами ОП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОПП «Маркетинг» та освітня діяльність відповідають Критерію 4 та мають недоліки, що не є суттєвими. Такий висновок ґрунтується на достатньо високому ступені відповідності ОП якісним характеристикам підкритеріїв 4.1.4.2,4.3.4.4,4.5. Виявлені недоліки можуть бути усунені в процесі удосконалення освітньої програми.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контроль та оцінювання здобувачів вищої освіти за ОП «Маркетинг» регламентовано Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу (<https://lvet.edu.ua/index.php/navchalna-robota/normativni-dokumenty.html>) та наведено у підрозділах: 4.2. Контроль результатів навчання; 4.3. Оцінювання результатів навчання; 4.4. Оформлення результатів навчання; 4.5. Види контрольних заходів; 4.6. Забезпечення проведення контрольних заходів; 4.7. Атестація випускників. У зв'язку з необхідністю використання технологій дистанційного навчання в ЗВО прийнято «Тимчасовий порядок проведення семестрового контролю студентів та атестації здобувачів вищої освіти з використанням технологій дистанційного навчання» (<https://lvet.edu.ua/index.php/navchalna-robota/normativni-dokumenty.html>). Також діє Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (<https://lvet.edu.ua/images/doc/NormativniDocumentu/ekkom.pdf>). Контроль результатів навчання здійснюється в ЗВО у формі поточного і підсумкового контролю (екзаменаційний, заліковий та підсумкова атестація). Оцінювання проводиться за 100 бальною шкалою та національною шкалою. При цьому контрольні заходи мають відмінності для дисциплін, які завершуються семестровим екзаменом чи семестровим заліком. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів представлені в робочих програмах дисциплін, які розміщуються та сторінці кафедри. Таким чином, форми контрольних заходів та критерії оцінювання вищої освіти є чіткими, зрозумілими. Оприлюднюються завчасно та дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Формою атестації здобувачів ВО згідно ОП та навчального плану є публічний захист кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам Стандарту вищої спеціальності 075 «Маркетинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 960 від 10.07.2019 р. На сайті ЗВО розміщено «Положення про організацію дипломного проектування» (Рекомендовано навчально-методичною радою Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького (протокол №1 від 12.09.2013 року), в якому представлено загальний алгоритм виконання кваліфікаційних робіт незалежно від напрямів і спеціальностей. На сторінці кафедри маркетингу розміщено «Методичні рекомендації для виконання кваліфікаційних магістерських робіт», а також орієнтовна їх тематика (<https://lvet.edu.ua/index.php/dyplomne-proiektuvannia.html>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В університеті встановлено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що регламентується Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (https://lvet.edu.ua/images/doc/NormativniDocumentu/Nove_Polozennya_2015_final.pdf) та Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (<https://lvet.edu.ua/images/doc/NormativniDocumentu/ekkom.pdf>). Система оцінювання студентів є зрозумілою для студентів, що підтверджено на фокус-групах. З метою підвищення рівня об'єктивності оцінювання на іспитах присутні два викладача. Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького (<https://lvet.edu.ua/images/doc/NormativniDocumentu/ekkom.pdf>) передбачені механізми розгляду апеляцій у випадку незгоди здобувачів з оцінкою під час проведення комплексного кваліфікаційного екзамену або захисту випускних кваліфікаційних робіт. В ЗВО у 2019 р затверджено регламентуючий документ «Настанова з якості», що описує систему менеджменту якості (СМЯ) у ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького згідно з вимогами стандарту ISO 9001:2015. Зокрема, в документі описано порядок оскарження результатів контрольних заходів: «Студент, який не погоджується з оцінкою, має право звернутися до викладача та отримати обґрунтоване пояснення у день оголошення оцінок. У випадку незгоди студента з рішенням викладача, він може звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри. Завідувач кафедри та апеляційна комісія мають розглянути апеляцію у присутності студента протягом трьох днів з дня її подання та прийняти остаточне рішення щодо оцінки». Положенням про комісію з етики та управління конфліктами (<https://lvet.edu.ua/index.php/yakist-osvity/akademdbroviddiljakosti.html>) передбачені процедури врегулювання конфліктних ситуацій.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентуються Положенням про забезпечення академічної доброчесності та професійної етики, Положенням про комісію з академічної доброчесності, (<https://lvet.edu.ua/index.php/yakist-osvity/akademdobroviddiljakosti.html>), Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького (<https://lvet.edu.ua/index.php/yakist-osvity/akademdobroviddiljakosti.html>). Зокрема, останнім Положенням визначені механізми забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти при виконанні ними кваліфікаційних робіт, здобувачами наукових ступенів доктора філософії і доктора наук при виконанні ними дисертаційних робіт, науковими та науково-педагогічними працівниками ЗВО при підготовці до видання підручників, посібників, монографій, наукових статей та інших видів наукових і навчально-методичних розробок. На зустрічі здобувачі продемонстрували розуміння принципів академічної доброчесності та підтвердили, що викладачі, керівники кваліфікаційних робіт, проводять з ними роз'яснювальну роботу з цього питання. Для запобігання плагіату в університеті використовується Інтернет-система StrikePlagiarism.com. Вивчення змісту діючого в ЗВО Положення про організацію дипломного проектування (Рекомендовано навчально-методичною радою Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького (протокол №1 від 12.09.2013 року), яким встановлюється на загально-університетському рівні порядок дипломного проектування, вказує на відсутність позицій щодо забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами в процесі виконання кваліфікаційних робіт. Разом з цим, процедури дотримання академічної доброчесності, включаючи і дипломне проектування, регламентуються вище зазначеними Положеннями, а також наводяться в розділі 7 Методичних рекомендацій щодо підготовки та захисту кваліфікаційної магістерської роботи (<https://lvet.edu.ua/images/step/2020/07/02>). Відтак, необхідно привести всі документи, спрямовані на запобігання академічного плагіату, у тому числі некоректних текстових запозичень, фабрикації та фальсифікації в кваліфікаційних роботах. Вивчення сайту ЗВО та сторінки кафедри маркетингу засвідчує, що наразі не оприлюднюються узагальнені результати аналізу перевірки магістерських кваліфікаційних робіт на ознаки плагіату.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. В ОПП передбачено форми оцінювання програмних результатів навчання здобувачами ВО, які розроблені у відповідності до чинної нормативної бази функціонування ЗВО. 2. Здобувачі ВО обізнані з особливостями і правилами проведення контрольних заходів, які загалом є чіткими, зрозумілими, доступними та включають процедури оскарження.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1. Відсутність збалансованості діючих нормативних документів ЗВО в частині забезпечення академічної доброчесності при виконанні магістерських кваліфікаційних робіт. 2. На сайті ЗВО та сторінці кафедри маркетингу не оприлюднюються узагальнені результати аналізу перевірки магістерських кваліфікаційних робіт на ознаки плагіату.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОПП «Маркетинг» та освітня діяльність відповідають Критерію 5 та мають недоліки, що не є суттєвими. Такий висновок ґрунтується на достатньо високому ступені відповідності ОП якісним характеристикам підкритеріїв 5.1,5.2,5.3, 5.4. Виявлені недоліки стосовно відповідності підкритерію 5.4 можуть бути усунені в процесі удосконалення освітньої програми.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

В ході проведення експертизи ОПП було надано додаткові матеріали щодо викладачів кафедри, задіяних в підготовці здобувачів за даною ОПП для доповнення інформації за таблицею 2 (<https://office.naqa.gov.ua/v1/form-se/2579/view>). Після аналізу наданої інформації експертна група констатує, що ознайомлення з представленими документами, особистими досягненнями НПП (сертифікати, дипломи, авторські свідоцтва, стажування, публікації) свідчить про достатню академічну та професійну кваліфікацію викладачів, що забезпечують ОПП. Це питання постійно моніториться університетом, шляхом анкетування студентів. Спілкування зі здобувачами вищої освіти підтверджує задоволеність ними рівнем викладання дисциплін, в рамках ОПП. Поряд із цим виявлено недостатню публікаційну активність щодо розміщення статей у виданнях, проіндексованих у наукометричних базах даних.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно з Положенням про порядок заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького (<https://lvet.edu.ua/images/step/2019/6/03/zam%20vak%20posad.pdf>) та Вимогами до учасників конкурсу на заміщення вакантних посад (<https://lvet.edu.ua/index.php/8-novyny/105-vymohy-do-uchasnykiv-konkursu-na-zamishchennia-vakantnykh-posad.html>), що розміщені на офіційному сайті ЗВО. Оголошення про проведення конкурсу, терміни й умови його проведення публікуються на офіційному сайті університету. Основною вимогою до кандидатів є наявність відповідного ступеня вищої освіти та професійно-кваліфікаційні якості, стаж науково-педагогічної роботи; наявність підручників, посібників, монографій; статей у фахових виданнях України та інших держав, що індексуються у Scopus/WOS; патентів; електронного НМК з дисципліни; участь у виконанні науково-дослідної роботи або гранту; проходження підвищення кваліфікації та стажування, зокрема, за кордоном протягом останніх 5 років. Вимоги до НПП, які залучені до освітнього процесу за ОПП «Маркетинг» регламентовано Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності. Відбір кандидатур на заміщення посад професорів, доцентів, старших викладачів, викладачів, асистентів проводиться на засіданнях відповідних кафедр. Спілкування з викладачами свідчить про прозорість процедури та об'єктивний відбір претендентів. НПП зазначають, що беруться до уваги результати поданого самоаналізу та анкетування студентів. Практична процедура конкурсного відбору відповідає загальноприйнятим положенням чинного законодавства.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

регулярно, шляхом: участі у науково-практичних конференціях, круглих столах, засіданнях кафедри; обговорення ОПП, робочих програм дисциплін; тощо. Співпраця з роботодавцями організовується у відповідності до угод (Асоціація фермерів та приватних землевласників Львівської області; оптовий ринок сільськогосподарської продукції «Шувар»; Західно-Українська регіональна агропромислова біржа; кластер «Кам'янка Бузька» компанії Continental Farmers Group; ТОВ «КОМО Україна» тощо). Голова Асоціації фермерів та приватних землевласників Львівської області Кардаш Я. В. та радник директора оптового ринку сільськогосподарської продукції «Шувар» Стефанишин І. М. проводили тренінги як в аудиторіях ЗВО, так і на власних територіях.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До різних видів аудиторних занять - відкритих лекцій, тренінгів, тощо - залучаються роботодавці, професіонали-практики, експерти галузі на волонтерських засадах (наприклад, впродовж 2019-2020 н.р. організовано і проведено гостьові майстер-класи представниками різних кампаній (Асоціація фермерів та приватних землевласників Львівської області; оптовий ринок сільськогосподарської продукції «Шувар»; Західно-Українська регіональна агропромислова біржа; компанія Continental Farmers Group; ТОВ «КОМО Україна»). Проте, ці позитивні практики стосовно залучення до навчального процесу за ОПП «Маркетинг» роботодавців, професіоналів, експертів галузі мають не системний, епізодичний характер.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Під час інтерв'ювання викладачів виявлено, що ЗВО всіляко стимулює та мотивує НПП до підвищення кваліфікації та їх професійної майстерності. Про це свідчать представлені в процесі виїзної експертизи сертифікати та свідоцтва.

Відповідними документами, які врегульовують ці питання є Положення про рейтингову оцінку діяльності науково-педагогічних працівників Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (https://lvet.edu.ua/images/doc/NormativniDocumentu/Polozhennja_pro_rejtongovu_ocinkuNNP.pdf). Також в університеті діє відділ післядипломної освіти, яким організується і контролюється процес підвищення кваліфікації НПП. Вся інформація стосовно графіку та власне проведення стажувань належним чином оприлюднюється на сайті ЗВО. Є наявним графік проходження стажування та підвищення кваліфікації НПП, що забезпечують ОП. Передбачено матеріальне заохочення для викладачів, що публікуються в журналах, які індексуються в наукометричних базах Scopus, WoS. При зустрічах з фокус-групами було з'ясовано, що означена система є ефективною, відкритою та прозорою, основною метою якої є професійний розвиток НПП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького створена система стимулювання розвитку викладацької майстерності. Розроблена система мотивації включає комплекс матеріальних і моральних стимулів, соціальних гарантій, заходів, спрямованих на забезпечення професійного кар'єрного зростання співробітників, підвищення їхнього статусу, упровадження мотиваційних принципів до індивідуальних контрактів. Відділом післядипломної освіти на регулярній основі організуються тренінги та курси вдосконалення викладацької майстерності для НПП. Проходження таких заходів викладачами, що забезпечують ОПП «Маркетинг», підтверджено наданими в процесі візиту свідоцтвами та сертифікатами. ЗВО постійно організовує проведення курсів з підвищення педагогічної майстерності, план-графік відвідування НПП яких знаходиться на кафедрі і дотримується викладачами. Обмін досягненнями в педагогічній діяльності відбувається завдяки відкритим лекціям, симпозиумам, майстер класам, конференціям, участю у програмах педагогічної майстерності, грантової підтримки, науково-практичним семінарам.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. 2. До організації та реалізації освітнього процесу за ОПП залучаються роботодавці, експерти галузі до окремих форм аудиторних занять (відкриті лекції, тренінги, майстер-класи, ворк-шопи тощо) на волонтерських засадах. 3. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності як матеріальними, так і нематеріальними формами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: 1. Виявлено недостатню публікаційну активність щодо розміщення статей у виданнях, проіндексованих у наукометричних базах даних. 2. Залучення до навчального процесу за ОПП «Маркетинг» роботодавців, професіоналів, експертів галузі мають не системний, стохастичний характер. Рекомендації: 1. Забезпечити належну публікаційну активність НПП, задіяних на ОПП та відповідність науково-дослідницьких розробок ОК. 2. Організувати співпрацю з роботодавцями, експертами галузі на регулярній системній основі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОПП «Маркетинг» у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.2,6.5,6.6. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 6.1,6.3,6.4, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОПП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Оцінювання достатності ресурсного забезпечення ОП «Маркетинг» здійснювалося експертною групою безпосередньо в ЗВО та шляхом онлайн огляду (Zoom) навчальних аудиторій кафедри маркетингу та в цілому університетського комплексу, до складу якого належать навчальні корпуси, бібліотека, гуртожитки, спортивні споруди, медичний пункт, та інші інфраструктурні об'єкти. У цілому освітній процес у ЗВО належним чином забезпечений спеціальними матеріально-технічними ресурсами, необхідними для якісного викладання дисциплін ОП, що є безкоштовними і доступним для всіх учасників освітнього процесу. На території університету знаходяться їдальня та кав'ярня, проте на момент проведення експертизи вони перебували у неробочому стані, як було зазначено під час огляду матеріально-технічної бази. До складу матеріально-технічної бази ЗВО належить Наукова бібліотека (НБ), книжковий фонд якої становить 350797 примірників. Фонди НБ щорічно поповнюються періодичними виданнями. На період акредитаційної експертизи НБ передплачувала 8 газет та 26 журналів, серед яких періодичні видання у сфері маркетингу. Довідково-бібліографічне обслуговування користувачів можливе через звернення до веб-сайту НБ. На веб-сайті НБ в меню «Нові надходження» окремо представлені періодичні видання, книги, дисертації і автореферати, магістерські дипломні роботи. Наукова бібліотека забезпечує доступ до НМБ Scopus-ta-Web-of-Science (<http://books.lvet.edu.ua/index.php/cyberresource/elektronni-naukovi-bazi-danikh/dostup-do-baz-danikh-scopus-ta-web-of-science>). Водночас, бібліотекою лише розпочато роботу щодо створення бібліотечного репозитарію. На момент карантину навчання проводиться з використанням дистанційних технологій навчання за допомогою продуктів Google та інших, що було підтверджено на зустрічі зі здобувачами. Навчання через систему Moodle знаходиться на стадії розробки. Стан навчальних аудиторій, кафедри маркетингу, їх обладнання технічними засобами для забезпечення візуалізації навчальних матеріалів, забезпечення створює необхідні умови для досягнення ПРН за ОП. Здобувачі за освітньою програмою користуються програмним забезпеченням MS Office, проте відсутнє спеціалізоване програмне забезпечення за даною спеціальністю. При формуванні навчально-методичного забезпечення дисциплін ЗВО керується рекомендаціями МОН, лист якого (№1/9-434) від 09.07.2018 р. розміщено на сайті (https://lvet.edu.ua/images/doc/NormativniDocumentu/recomendacii_navshalno_metod_zabezpeahenya.pdf). Вивчення навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів ОП засвідчує наявність робочих програм, методичних вказівок для практичних занять та самостійної роботи студентів, конспектів лекцій, методичних рекомендацій для дослідно-аналітичної практики та виконання кваліфікаційних робіт, інших методичних матеріалів. Зміст методичного забезпечення є в цілому достатнім для досягнення здобувачами цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО проводить роботу, спрямовану на створення віртуального навчального середовища, свідченням чого є затверджене рішенням Вченої ради (пр. №3 від 25.06.2020 р.) Положення, що регламентує порядок створення і функціонування Віртуального навчального середовища у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького. Проте на момент проведення експертизи формування бази навчально-методичного забезпечення в системі Moodle знаходиться на стадії розробки». Значний масив актуальної інформації щодо освітньої, наукової, методичної, організаційної, виховної, міжнародної та інших видів діяльності висвітлюється на сайті університету. В бібліотеці університету надається безкоштовний доступ до мережі Інтернет як з комп'ютерів в читальних залах бібліотеки, так і з власних пристроїв користувачів (ноутбуків, планшетів, телефонів, тощо) через мережу WiFi. Здобувачі вищої освіти мають можливість займатися в позаурочний час в комп'ютерних класах. У студмістечку проведено локальну комп'ютерну мережу з можливістю доступу до Інтернету, яка є в гуртожитках. Таким чином, в цілому інформаційних ресурси, необхідні для навчання, викладання та наукової діяльності в межах освітньої програми є у вільному користуванні здобувачів та НПП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У ЗВО навчальний процес є зручним та безпечним, свідченням чого є санітарно-технічний стан приміщень, його відповідність вимогам чинних норм та правил експлуатації. Проводяться обстеження технічного стану будівель і споруд, відповідності електромереж та електроустаткування вимогам норм і правил їх безпечної експлуатації. Особлива увага звертається на протипожежну безпеку, свідченням чого є належне обладнання всіх приміщень відповідними засобами пожежогашіння. В усіх приміщеннях розміщені плани евакуації, інструкції з користування вогнегасниками. В університеті здійснюється організації виконання правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних, соціально-економічних і лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням і аваріям у процесі праці. В ЗВО працює психолог, який під час інтерв'ю засвідчив здійснення соціально-психологічної підтримки здобувачів (<https://lvet.edu.ua/index.php/studentu/psykhohol.html>) Функціонує спортивний комплекс з п'ятьма залами та медпункт. Також функціонують колективи художньої самодіяльності. Зустріч із представниками студентського самоврядування та здобувачами вищої освіти на ОП засвідчила у цілому задоволеність студентів освітнім

середовищем. Вони звертали увагу на те, що з працівниками деканату, НПП кафедри маркетингу сформувалися сприятливі морально-психологічні відносини та відсутні складні конфліктні ситуації

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Механізми підтримки та супроводу здобувачів вищої освіти в ЗВО включають: можливості додаткового навчання, сприяння академічній мобільності, підтримка іноземних студентів, надання організаційної та консультативної підтримки з метою реалізації здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії, інформування здобувачів вищої освіти про можливості міжнародного обміну, можливості отримання стипендій чи проходження стажування та інші можливості, підтримка студентів у працевлаштуванні та сприяння кар'єрному старту, можливість для всебічного фізичного та особистісного розвитку здобувачів вищої освіти, достатнє та якісне забезпечення фізичних ресурсів (бібліотека, навчальне устаткування, стан аудиторій), можливість доступу здобувачів вищої освіти до новітніх, у тому числі, англомовних публікацій, відповідних до змісту програми. Здобувачі вищої освіти мають право на отримання академічних та соціальних стипендій, надання яких регламентується Порядком призначення і виплати стипендій здобувачам вищої освіти ЛНУ ВМБ ім. С.З. Гжицького (https://lvet.edu.ua/images/doc/student/pologennya_pro_stupendii.pdf). Відповідно до Порядку ЗВО має право надавати матеріальну допомогу з метою соціальної підтримки здобувачів В університеті успішно функціонує відділ соціально-культурного розвитку (https://lvet.edu.ua/images/doc/student/pologennya_pro_stupendii.pdf), діяльність якого спрямована на формування культурно-освітнього простору університету, зокрема, професійного становлення та розвитку особистості студента, її національно-патріотичного, художньо-естетичного виховання, організації дозвілля, збереження здоров'я. В університеті існує інститут кураторства, який спрямований на надання здобувачам всебічної допомоги при адаптації до нових умов навчання, підвищення рівня їх соціальної свідомості, формування зацікавленості у здобутті знань. Різноманітну організаційну та консультативну допомогу надають працівники деканату, а також представники функціональних структурних підрозділів університету. Також студенти відвідують різні соціально-культурні заходи. Соціальне обслуговування здобувачів здійснює студентське містечко, на території якого розташовані гуртожитки, спортивні майданчики, тощо. Представники студентського самоврядування під час зустрічі продемонстрували різноманітні форми підтримки, а також захисту прав і інтересів здобувачів з боку органів студентського самоврядування. У цілому ЗВО забезпечує належну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти ОП «Маркетинг».

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Університетом вживаються заходи (Наказ «Про Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ЛНУВМБ імені С.З.Гжицького» (<https://lvet.edu.ua/index.php/universytet/dostup-do-publichnoi-informatsii.html>)), спрямовані на забезпечення рівного доступу до якісної освіти особам з особливими освітніми потребами, які навчаються за ОП. Серед таких заходів: надання індивідуальних навчальних планів, застосування дистанційного навчання, створення необхідної технічної інфраструктури, формування комплексного (технічного, організаційного, педагогічного, психологічного, соціального) супроводу осіб з особливими освітніми потребами. Створено Список контактних осіб щодо супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Право на освіту осіб з особливими потребами забезпечується Правилами прийому на навчання до ЗВО. Під час візиту було зазначено, що в цілому ЗВО забезпечує достатні умови для реалізації права на освіту людей з особливими освітніми потребами. Також було зазначено відсутність стаціонарних пандусів, але було повідомлено про наявність переносних. Осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за цією ОП немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Моральні принципи та правила етичної поведінки співробітників та здобувачів в університеті визначені Кодексом корпоративної культури учасників освітнього процесу (<https://lvet.edu.ua/index.php/yakist-osvity/akademdobroviddiljakosti.html>). З метою моніторингу дотримання членами університетської громади моральних та правових норм даного документу створена Комісія з етики та управління конфліктами, якій делеговано право одержувати і розглядати скарги щодо дискримінації, корупції, сексуальних домагань та інших порушень та надавати пропозиції адміністрації університету щодо застосування відповідних санкцій. Затверджено також «Положення про процедуру розгляду заяв, скарг, пропозицій студентів Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького» (<https://lvet.edu.ua/index.php/navchalnagobota/normatyvni-dokumenty.html>). Зустріч з уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції ЛНУ ВМБ ім. С.З.Гжицького Кульгавець Христіною Юрїївною засвідчила проведення заходів щодо оцінки корупційних ризиків та моніторингу виконання антикорупційної програми, а також іншої роботи, спрямованої на запобігання, виявлення та усунення наслідків корупційних правопорушень. Фокус-групи з здобувачами, що навчаються за ОП, а також представниками органів студентського самоврядування, профспілок підтверджують

знання та розуміння політики та процедур вирішення конфліктних ситуацій в університеті. Студенти можуть звертатися безпосередньо на електронну пошту antukor.lvet@gmail.com або використати скриньку довіри. Фактів, пов'язаних з корупцією та порушеннями інших правил етичної поведінки щодо здобувачів ВО, які навчаються за ОП, не встановлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Наявність матеріально-технічної бази, що створює необхідні передумови для задоволення потреб здобувачів вищої освіти за ОП у сфері освіти, науки та соціального розвитку. Якісний аудиторний фонд. 2. Доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету для учасників освітнього процесу є безкоштовним. 3. Здобувачам ВО надається достатня освітня та організаційна підтримка, існують чіткі механізми і правила вирішення конфліктних ситуацій, протидії корупції тощо. 4. Оновлена література в галузі маркетингу. 5. Створено Список контактних осіб щодо супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. 6. Відвідування студентами соціально-культурних заходів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: 1. Відсутність бібліотечного репозитарію. 2. Навчання через систему Moodle знаходиться на стадії розробки. 3. Відсутнє спеціалізоване програмне забезпечення за даною спеціальністю. 3. Недостатня пристосованість навчального корпусу для осіб з особливими освітніми потребами. Рекомендації: 1. Необхідність створення електронних варіантів періодичних видань, підручників, посібників, словників, довідників та інших паперових примірників друкованої колекції бібліотеки. 2. Доцільно запровадити платформу Moodle, де будуть викладені навчальні курси, методичні-рекомендації, проходитиме online-тестування тощо. 3. Доцільно запровадити стаціонарні пандуси. 4. Рекомендується використовувати більш спеціалізоване програмне забезпечення для викладання маркетингових дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП «Маркетинг» та освітня діяльність відповідають Критерію 7 та мають недоліки, що не є суттєвими. Такий висновок ґрунтується на достатньо високому ступені відповідності ОП якісним характеристикам підкритеріїв 7.1- 7.6. Виявлені недоліки можуть бути усунені в процесі удосконалення освітньої діяльності.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОПП регламентується Положенням про освітні програми у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (https://lvet.edu.ua/images/doc/navchalna_robota/normatyvni_dokumenty/Osvitni_programy_polognya.pdf). Дане положення є достатньо чітким, містить актуальну інформацію. Експертній комісії під час виїзної експертизи надані витяги з протоколів засідання кафедри, навчально-методичної комісії та вченої ради університету, на яких розглядалися та затверджувалися зміни до ОПП, що акредитується.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Згідно з даними самоаналізу ОПП здобувачі можуть долучитися до перегляду освітньої програми. За результатами зустрічі із здобувачами вищої освіти очної та заочної форми навчання, з'ясовано, що проект ОПП був

оприлюднений на сайті, у вільному доступі, а студенти були поінформовані про терміни подання пропозицій та зауважень. Їхні пропозиції, подані у письмовій формі, затверджені на засіданні студентського профкому, були розглянуті на засіданні кафедри (витяг з протоколу представлений) та враховані в кінцевому варіанті ОПП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького існує практика залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду освітніх програм, що підтверджується наявністю рецензій-відгуків, які надаються роботодавцями ОПП «Маркетинг» та проведеними інтерв'юваннями роботодавців. Детальна інформація щодо підтвердження залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості як партнерів наведена в Критерії 1 (підкритерій 1.2.). ЕГ також виявлено, що в ЗВО впроваджено практику постійного опитування зовнішніх стейкхолдерів за спеціально розробленою анкетною, результати якого оприлюднені на сайті ЗВО. Паперові варіанти анкет зберігаються на кафедрі, вони були надані експерту під час виїзної експертизи. На спільному засіданні навчально-методичної комісії за спеціальністю «Маркетинг» та роботодавців від 12 лютого 2019 року за пропозицією радника директора оптового ринку сільськогосподарської продукції «Шувар» Стефанишина І. М. з урахуванням стану аграрного ринку, активізації міжнародних інтеграційних процесів, необхідності посилення в цих умовах конкурентних позицій суб'єктів господарювання налагодженням належної системи відносин з контрагентами - постачальниками, посередниками, споживачами, прийнято ухвалу доповнити освітньо-професійну програму, упроваджену у 2019 році обов'язковою дисципліною «Маркетинг відносин» (<https://lvet.edu.ua/images/step/2020/07/02/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB%20%E2%84%96%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%2012%20%D0%BB%D1%8E%D1%82%D0%BE%D0%B3%D0%BE%202019%20%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%83.pdf>). За пропозицією голови асоціації фермерів та приватних землевласників Львівської області на даному засіданні прийнято рішення про включення до ОП дисципліни «Маркетингова політика розподілу». За результатами розгляду анкет випускників на спільному засіданні навчально-методичної комісії за спеціальністю «Маркетинг» та роботодавців від 11 лютого 2020 року освітньо-професійну програму, упроваджену у 2020 році, доповнено обов'язковою дисципліною «Соціально-економічна англійська лексика». За пропозицією роботодавців (заступника генерального директора Західноукраїнської агропромислової біржі Кушак Г. І., радника директора оптового ринку сільськогосподарської продукції «Шувар» Стефанишина І. М.) з урахуванням проблем з виведенням сільськогосподарської продукції на зовнішні ринки, насамперед логісти зерна, ОП, упроваджена у 2020 році, доповнена дисципліною «Логістичний менеджмент» (<https://lvet.edu.ua/images/step/2020/07/02/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB%20%E2%84%96%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%2011%20%D0%BB%D1%8E%D1%82%D0%BE%D0%B3%D0%BE%202020%20%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%83.pdf>). Отже, ЕГ отримано підтвердження того, що роботодавці на регулярній основі залучаються до процесу перегляду ОПП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Підготовка магістрів з маркетингу здійснюється тривалий період. Для відстежування кар'єрного шляху випускників університету створено відділ сприяння працевлаштуванню випускників, основними завданнями якого є періодичне оновлення єдиної бази даних "Потенційні роботодавці", систематичне вивчення, аналіз і прогнозування ринку праці, налагодження зворотних зв'язків з роботодавцями, постійне ознайомлення студентів старших курсів університету з сучасним ринком праці та вимогами роботодавців до молодих спеціалістів при працевлаштуванні, ведення статистики працевлаштування випускників університету, пошук і впровадження нових форм співпраці з роботодавцями (щорічне проведення ярмарків вакансій, презентацій-зустрічей представників підприємств, організацій та установ для студентів старших курсів тощо) (<https://lvet.edu.ua/index.php/vipuskniku/pratsevlashtuvannia-2/pro-viddil.html>). Крім того анкетування випускників університету за ОПП «Маркетинг» здійснюється кафедрою маркетингу (<https://lvet.edu.ua/index.php/ndskvnd.html>). Інформація щодо кар'єрного шляху збирається, також, під час щорічної зустрічі випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

На сайті ЗВО міститься вкладка «Якість освіти». Основні завдання та функції відділу забезпечення якості освіти та акредитації освіти наведені у Положенні про відділ забезпечення якості освіти та акредитації (ред. 2020р.) (<https://lvet.edu.ua/images/step/2020/08/13/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B4%D1%96%D0%BB%20%D0%B7%D0%Bo%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8%20%D1%82%D0%Bo%20%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%Bo%D1%86%D1%96%D1%972020.pdf>). Наразі ця сфера діяльності у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького перебуває у стадії трансформації, частина документів носить суто декларативний характер, частина

позначена як такі, що розробляються. Проте під час візиту у ЗВО в процесі інтерв'ю, з'ясовано, що між службами, які мають забезпечувати вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми налагоджена плідна співпраця. Кожний відділ чи управління абсолютно чітко знають свої повноваження і вчасно реагують на виклики.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЕГ зазначає, що акредитація ОПП «Маркетинг» у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького є первинною, тому зауваження та пропозиції під час попередніх акредитацій відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічному середовищі Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, на разі триває процес активного впровадження культури якості. Це було підтверджено під час зустрічі з керівництвом та менеджментом ЗВО. Культура якості започатковується у соціальних, наукових та організаційних заходах ЗВО. Колегіальним органом управління ЗВО, який визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти є Вчена рада ЗВО. Питання забезпечення якості освітньої діяльності є обов'язковими у порядку денному засідань кафедр та групи забезпечення. Кожен співробітник ЗВО в межах своєї компетенції несе відповідальність за реалізацію політики забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Загальне керівництво процесами внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності здійснює відділ забезпечення якості освіти та акредитації освіти. Одним із нормативних документів, що визначає основні моральні принципи та правила етичної поведінки університетської спільноти, якими вона має керуватись у своїй повсякденній професійній діяльності є Кодекс корпоративної культури учасників освітнього процесу (<https://lvet.edu.ua/images/step/2020/07/30/2/%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%BF%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%20%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D1%96%D0%B2%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83.pdf>). Крім того, в ЗВО розроблено та затверджено Положення про забезпечення академічної доброчесності та професійної етики, яке визначає правила і норми академічної доброчесності, етичної поведінки, професійного спілкування працівників та студентів ЗВО (<https://lvet.edu.ua/images/step/2020/07/30/2/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8.pdf>). ЕГ зазначає, що, завдяки відкритості відносин між здобувачами вищої освіти та академічною спільнотою ЗВО, можливо здійснювати суттєвий вплив на організацію освітнього процесу, швидко діагностувати негативні явища під час реалізації ОПП та оперативно їх усувати. ЕГ підтверджує, що всі учасники освітнього процесу ЗВО налаштовані на якісну співпрацю щодо реалізації ОПП «Маркетинг», а в академічній спільноті Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького формується культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОПП та освітньої діяльності за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1.У ЗВО розроблені і затверджені всі необхідні положення стосовно забезпечення якості освіти . 2.Проект ОПП запропонований до обговорення і розміщений на сайті ЗВО. 3.Здобувачі можуть долучитися до перегляду ОПП шляхом опитування. 5.Перегляд ОПП і підвищення її якості відбувається на засіданнях кафедри. Копії таких протоколів були надані за запитом ЕГ. 6.Під час проведення експертизи ЕГ встановлено, що сформована на теперішній час в ЗВО культура якості забезпечує залучення академічної спільноти до розвитку ОПП та сприяє її постійному розвитку та освітньої діяльності за цією програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: 1.Дублювання деяких функцій щодо забезпечення якості освіти відповідними відділами університету. 2.Відносно низька академічна мобільність здобувачів. Рекомендації: 1. Усунути дублювання та

перехресний контроль якості освіти у ЗВО шляхом перегляду чинних положень. 2. Додати освітні програми до об'єктів перевірки в звіті представника керівника із якості освіти університету.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОПП «Маркетинг» Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького в загальному узгоджена з підкритеріями 8.1, 8.2, 8.4, 8.6, 8.7. Недоліки за підкритеріями 8.3 та 8.5, не несуть системного та вагомго характеру.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького визначені права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу, що регулюються такими документами і положеннями: Статут університету (<https://lvet.edu.ua/images/doc/templates/Universitet/NormativniDocument/statut2017.pdf>), Тимчасове положення про організацію освітнього процесу (https://lvet.edu.ua/images/doc/NormativniDocumentu/Nove_Polozennya_2015_final.pdf), Правила внутрішнього трудового та навчального розпорядку (<https://lvet.edu.ua/index.php/universityet/strukturni-pidrozdily/viddil-kadriv.html>), Положення про рейтингову оцінку діяльності науково-педагогічних працівників (<https://lvet.edu.ua/index.php/navchalna-robota/normativni-dokumenty.html>), Положення про кафедру, Положення про факультет та інші нормативні документи, опубліковані на офіційному сайті ЗВО.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Згідно Положення «Про освітні програми у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького», затвердженого Вченою радою ЗВО 25.09.2020 р. (https://lvet.edu.ua/images/doc/navchalna_robota/normativni_dokumenty/Osvitni_programy_pologennya.pdf) визначено процедури розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу та перегляду освітніх програм. Під час проведення експертизи встановлено, що ЗВО оприлюднює проект ОП на порталі для громадських обговорень https://lvet.edu.ua/images/doc/navchalna_robota/osvitniProgramu/2020/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82_%D0%9E%D0%9F_%D0%9C%D0%B0%D1%80%D0%BA%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B3_%D0%9C%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80.pdf). З метою підвищення результативності співпраці з бізнесом, отримання зауважень і пропозицій стейкхолдерів та випускників на сайті ЗВО розміщені анкети для опитування (https://docs.google.com/forms/d/1yAescQR8osW8PzbBUXb8amEj9A9XEkc_cP-lyIoDnQM/viewform?edit_requested=true; https://docs.google.com/forms/d/1bTSJwJW9T4vxMpx1ibAMxPt8yZPSGun-k_aWez3pdi88/viewform?edit_requested=true).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Акредитаційною експертизою підтверджується наявність на офіційному веб-сайті достовірної інформації про діючу освітню програму. Зокрема, це стосується її цілей, освітніх компонентів, логічної послідовності їх вивчення, програмних результатів навчання, обсягу освітніх компонентів згідно навчального плану, навчального контенту в розрізі окремих дисциплін в робочих програмах, тощо. Водночас, слід вказати, на недостатність представлення на сторінці кафедри маркетингу інформації стосовно результатів науково-дослідної роботи студентів, їх участі в конкурсах і олімпіадах, наукових конференціях, в програмах академічної мобільності, виїзних занять на підприємствах.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. Основні нормативно-правові документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, висвітлені на офіційному сайті ЗВО. 2. Усі учасники освітнього процесу мають необмежений доступ до інформації та ознайомлення з документами. 3. Пропозиції здобувачів і роботодавців до змісту ОПП надавались під час спільних заходів, наприклад: на відкритих засіданнях наукового семінару кафедри зустрічах з практиками, ярмарках вакансій, засіданнях кафедри, в процесі відвідування підприємств. 4. Зрозумілий сайт університету, який і цілому відображає напрями освітньої, наукової, міжнародної та інших видів діяльності та спрямований на різних користувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: 1. Недостатньо повне представлення на сторінці кафедри маркетингу інформації стосовно результатів науково-дослідної роботи студентів, їх участі в конкурсах і олімпіадах, наукових конференціях, в програмах академічної мобільності, виїзних занять на підприємствах. Рекомендації: 1. Рекомендувати більш повно представляти на сторінці кафедри маркетингу інформацію щодо науково-дослідної роботи зі здобувачами.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОПП «Маркетинг» та освітня діяльність відповідають Критерію 9 та мають недоліки, що не є суттєвими. Такий висновок ґрунтується на достатньо високому ступені відповідності ОПП якісним характеристикам підкритеріїв 9.1-9.3. Виявлені недоліки можуть бути усунені в процесі удосконалення освітньої діяльності.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Ковальчук Світлана Володимирівна

Члени експертної групи

Запша Галина Миколаївна

Рябченко Ігор Сергійович